

Foras Taighde ar Oideachas
Coláiste Phádraig
Áth Cliath 9

Measúnachtaí Náisiúnta ar Léitheoireacht Bhéarla agus ar Mhatamaitic i mBunscoileanna a Bhíonn ag Teagasc trí Mhéan na Gaeilge (2010)

*Ceistneoir do Phriomhoidí
Scoile*

Educational Research Centre
Foras Taighde ar Oideachas

Tá iarrtha ag an Roinn Oideachais agus Eolaíochta ar an bhForas Taighde Ar Oideachas staidéar a dhéanamh ar léitheoireacht agus ar mhatamaitic i measc daltaí bunscoile a bhíonn ag foghlaim trí mheán na Gaeilge. Mar chuid den staidéar iarrtar ar phríomhoidí ceistneoir a líonadh maidir leo féin agus a gcuid scoileanna. Beidh na ceistneoirí seo mar chomhlánú ar cheistneoirí a bheidh líonta isteach ag múinteoirí, ag daltaí agus ag tuismitheoirí.

Má tá tuilleadh eolais uait faoi na measúnachtaí náisiúnta nó má tá ceisteanna agat,

- breathnaigh ar www.erc.ie
- nó
- déan teagmháil le Gearóid Ó Siaghail ag an bhForas Taighde Ar Oideachas (gerry.shiel@erc.ie nó 01 8065 227).

Mar ba mhaith linn go ndéanfá

Freagair na ceisteanna sa cheistneoir chomh maith agus is féidir leat. Muna mbíonn freagra cruinn agat ar cheist, beidh an meastachán is fír atá agat ceart go leor.

Ba chóir an ceistneoir comhlánaithe a shéalú sa chlúdach iniata agus é a thabhairt don duine sa scoil atá mar chomhordaitheoir ar na Measúnachtaí Náisiúnta.

Seolfar an clúdach **gan oscailt** chuig an bhForas Taighde Ar Oideachas. Pléifear le freagraí uile na gceistneoirí faoi rún daingean. Déanfar ainmneacha na scoileanna agus aon eolas aitheantaí eile a ghlanadh *sula* ndéanfar an t-anailís, mar atá i bpolasáí an lonaid faoi bhainistíocht na mbunachar sonraí ar mheasúnachtaí náisiúnta.

.

NOTE: Baintear feidhm as **TF/TA** tríd an gceistneoir seo mar acrainm ar “**tacaíocht fhoghlama/teagasc acmhainne**”.

Faoin Scoil Agatsa

Tá roinnt ceisteanna a thagraíonn do ‘**do dhaltaí**’. Más muínteoir ranga tú freisin freagair na ceisteanna seo le do thoil agus tú ag tagairt don scoil iomlán, seachas na daltaí a bhíonn á dteagasc agat.

1. Cá bhfuil an scoil agatsa lonnaithe?

- a) I gcathair nó i mbruachbhailte Bhaile Átha Cliath, Chorcaí, na Gaillimhe, Luimní nó Phort Láirge ₁
- b) Baile mór eile nó cathair (daonra níos mó ná 10,000) ₂
- c) Baile (daonra 1,500 - 10,000) ₃
- d) Sráidbhaile nó pobal tuaithe (daonra níos lú ná 1,500) ₄

2. Cén ráta a bhí mar mheán-chéatadán tinrimh ag an scoil iomlán don ráithe 1 Eanáir go 31 Márta, 2010? %

Is leor meastachán.

3. I mí Mheán Fómhair 2009, cén céatadán de dhaltaí na scoile a bhí san áireamh sa scéim ‘**Deontais Leabhar Scoile do Dhaltaí le Riachtanais**’? %

Tagair le do thoil do threoirínlinte na Roinne Oideachais agus Eolaíochta ag an am sin.

4. Céard é an t-iomlán daltaí atá cláraithe ar rollaí na scoile faoi láthair?

cailíní

AGUS

buachaillí

5. Thart ar cé mhéad dalta a bhfuil na teangacha seo mar chéad theanga (‘máthair theanga’) acu?

a) Gaeilge *dalta*

b) Béarla *dalta*

c) teanga eile seachas Béarla nó Gaeilge *dalta*

6. Dóibh siúd atá luaite i gCeist 5c, cé mhéad acu atá ag fáil ..

- a) Tacaíocht teanga, ach **gan** tacaíocht fhoghlama(TF)/tacaíocht acmhainne (TF) dalta
- b) TF/TA, ach **gan** tacaíocht teanga dalta
- c) Tacaíocht teanga **AGUS** TF/TA dalta

7. Cén teanga atá mar phríomhtheanga teagaisc sa scoil agatsa?

Béarla 1

Gaeilge 2

8. Thart ar cé mhéad dalta sa scoil ar den lucht siúil iad? dalta

Muna bhfuil aon duine ann, scriobh ‘0’ le do thoil seachas an bosca a fhágáil folamh.

Acmhainní Scoile agus Foirne

9. Cé acu seo atá agatsa sa scoil?

Cuir tic le gach ceann a bhaineann.

- a) Seomra a úsáidtear *go heisiach* mar leabharlann lárnach scoile 1
- b) Seomra a úsáidtear mar leabharlann scoile agus a úsáidtear freisin do ghnótháí eile (*m.sh., teagasc acmhainne*) 1
- c) Leabharlann ranga i *roinnt* seomraí ranga 1
- d) Leabharlann ranga i *ngach* seomra ranga..... 1

10. Thart ar cé mhéad leabhar atá ar fáil i ngach leabharlann sa scoile agatsa? (tá thart ar 50 leabhar ar gach méadar seifre)..... leabhar

- a) Leabhair Ghaeilge leabhar
- b) Leabhair Bhéarla leabhar
- c) Leabhair atá i dteangacha **seachas** Béarla nó Gaeilge? leabhar

11. Thart ar cé mhéad teideal nua a cuireadh isteach i leabharlanna na scoile ó Mheán Fómhair 2009? *leabhar*

12. An bhfuil cúramaí leabharlainne mar chuid de phost dualgais ag aon mhúinteoir sa scoil? *Tá* *Nil* *1* *2*

13. Cé mhéad ríomhaire atá ar fáil do na daltaí d'fhoghlaim an Bhéarla agus na Matamaitice:

a) ...i seomra lárnach (*m.sh.*, *seomra ríomhairí*)? *ríomhaire*

b) ...i seomraí ranga / seomraí acmhainne?
(*Cuir síos an t-ionlán do gach seomra ranga / eile.*) *ríomhaire*

14. Cé mhéad clár bán idirghníomhach atá ar fáil do theagasc an Bhéarla agus na Matamaitice sa scoil agatsa i:

a) ...seomra lárnach (*m.sh.*, *seomra ríomhaire*)? *clár bán*

b) ...seomraí ranga / seomraí acmhainne?
(*Cuir síos an t-ionlán do gach seomra ranga / eile.*) *clár bán*

15a. An bhfuil an scoil agatsa tar éis clár a chur i bhfeidhm a thacaíonn le tuismitheoirí cúnamh a thabhairt dá bpáistí sa bhaile le...

- Tá* *Nil*
a) Léitheoireacht Bhéarla *1* *2*
b) Matamaitic *1* *2*
c) Léitheoiracht Ghaeilge *1* *2*

15b. Má d'fhreagair tú **TÁ** d'aon cheann acu seo, déan cur síos ar an gclár:

16. Cé mhéad post riachtanais speisialta a bhfuil faomhadh ofíigiúil acu do thacaíocht foghlama agus do mhúinteoreacht acmhainne sa scoil agatsa? *post*

*Cuir san áireamh: poist roinnte go fiú munar do scoil an scoil bhunáite (*m.sh.*, duine amháin roinnte go cothrom idir dhá scoil: 0.5 post); poist ag múaiteoirí acmhainne*
Fág ar lár: poist mar mhúinteoirí do riachtanais speisialta agus poist TA don lucht siúil.
Poist mar chúntóirí um riachtanais speisialta, poist do thacaíocht teanga nó do ranganna speisialta.

17. Mar phríomhoide, an bhfuil cúramaí lán-aimseartha ranga ort sa scoil bliain seo? *Tá* *Nil* *1* *2*

18. Cé mhéad bliain atá caite agat mar phríomhoide ? bliain

Soláthar ar Thacaíochtaí Breise

19. Thart ar cé mhéad buachaill agus cailín nua-Éireannach i ngnáth ranganna a bhfuil tacaíocht teanga don Bhéarla á fáil acu ó mhúinteoir teanga?
Cuir '0' sa bhosca muna bhfuil aon duine ann, seachas an bosca a fhágaint folamh

____	buachaill	____	cailín

20. Thart ar cé mhéad buachaill agus cailín nua-Éireannach i ngnáthranganna a bhfuil tacaíocht teanga don Ghaeilge á fáil acu ó mhúinteoir teanga?
Cuir '0' sa bhosca muna bhfuil aon duine ann, seachas an bosca a fhágaint folamh

____	buachaill	____	cailín

21. Thart ar cé mhéad buachaill agus cailín i ngnáth ranganna sa scoil agatsa a mbeadh scór níos lú ná an 12^ú céatadán á fháil acu ar thrialacha caighdeánaithe don Bhéarla, don Mhatamaitic agus don Ghaeilge?
Fág ar lár daltaí nua-Éireannacha nach bhfuil de dhíth orthu ach tacaíocht teanga.

a) Béarla	____	buachaill	____	cailín
b) Matamaitic	____	buachaill	____	cailín
c) Gaeilge	____	Buachaill	____	cailín

22. Thart ar cé mhéad dalta i ngnáthranganna a bhfuil tacaíocht bhreise á fáil acu faoi láthair ó mhúinteoir ceadaithe do riachtanais speisialta (TF/TA) do Bhéarla, do Mhatamaitic agus do Ghaeilge?

Ná cuir san áireamh daltaí nua-Éireannacha nach bhfuil ach tacaíocht teanga de dhíth orthu. Scriobh '0' muna bhfuil aon duine i gceist.

a) Béarla	____	buachaillí	____	cailíni
b) Matamaitic	____	buachaillí	____	cailíni
c) Gaeilge	____	buachaillí	____	cailíni

- 23. Trasna ar na rang leibhéal, cé mhéad dalta le sain-mhíchumas foghlama (SLD) ard-mhinicíochta measúnaithe (m.sh., dislécse) a bhfuil fáil acu faoi láthair ar TF/TA do na hábhair seo?**

Ba chóir do na daltaí seo a bheith ag Céim III ar chontanam na tacaiochta. Cuir síos '0' muna bhfuil aon duine i gceist.

Béarla	____	buachaillí	____	cailíní
Matamaitic	____	buachaillí	____	cailíní
Gaeilge	____	buachaillí	____	cailíní

- 24. Trasna ar na rang leibhéal, cé mhéad dalta le sain-mhíchumas foghlama (SLD) íseal-mhinicíochta (m.sh. míchumas éisteachta nó radhairc) a bhfuil fáil acu faoi láthair ar TF/TA do na hábhair seo?**

Ba chóir do na daltaí seo a bheith ag Céim III ar chontanam na tacaiochta. Cuir síos '0' muna bhfuil aon duine i gceist.

Béarla	____	buachaillí	____	cailíní
Matamaitic	____	buachaillí	____	cailíní
Gaeilge	____	buachaillí	____	cailíní

Measúnú agus Pleanáil

- 25(a). An mbíonn plé ag cruinnithe foirne faoi chomhiomlán na dtorthaí ó na trialacha caighdeánaithe don Bhéarla, don Mhatamaitic agus don Ghaeilge?**

Bíonn *Ní bhíonn*

a) Béarla	☐ ₁	☐ ₂
b) Matamaitic	☐ ₁	☐ ₂
c) Gaeilge	☐ ₁	☐ ₂

25(b). Más **BÍONN** an freagra, an mbaintear úsáid as na torthaí chun spriocanna a aithint don teagasc agus don fhoghlaim sna hábhair ar leith?

	<i>Baintear</i>	<i>Ní bhaintear</i>	<i>Ní bhaineann an cheist seo</i>
a) Béarla	☐ 1	☐ 2	☐ 7
b) Matamaitic	☐ 1	☐ 2	☐ 7
c) Gaeilge	☐ 1	☐ 2	☐ 7

26. **Sa scoil agatsa, an mbaintear úsáid as trialacha caighdeánaithe don Bhéarla, don Mhatamaitic agus don Ghaeilge chun cuidiú le haon cheann acu seo? Cuir tic le do thoil le gach ceann a bhaineann.**

	<i>Béarla</i>	<i>Mata</i>	<i>Gaeilge</i>
a) Aischothú a thabhairt do dhaltaí	☐ 1	☐ 2	☐ 3
b) Aischothú a thabhairt do thuismitheoirí	☐ 1	☐ 2	☐ 3
c) Daltaí le deacrachartaí foghlama a aithint	☐ 1	☐ 2	☐ 3
d) Monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht ag leibhéal scoile	☐ 1	☐ 2	☐ 3

27. **Do gach rang leibhéal i do scoil, cé mhéad uair (más ann) sa bhliain atá thart a rinne daltaí trialacha caighdeánaithe sa Bhéarla /sa Mhatamaitic/sa Ghaeilge?**

Scríobh síos trí uimhir (ceann don Bhéarla, ceann don Mhatamaitic, agus ceann don Ghaeilge) do gach rang ar an liosta.

Muna ndearnadh aon cheann, scriobh '0', seachas an spás a fhágáil folamh.

Fág ar lár na trialacha do na Measúnachtaí Náisiúnta 2010 (Béarla agus Matamaitic) muna ndéantar iad in ionad trialacha eile a bhí beartaithe agaibh.

Cuir tic sa cholún deireanach muna bhfuil an leibhéal ranga sin sa scoil.

	<i>Béarla</i>	<i>Mata</i>	<i>Gaeilge</i>	<i>Rang nach bhfuil sa scoil</i>
a) Naónáin Shinsir	____	____	____	☐ 7
b) Rang 1	____	____	____	☐ 7
c) Rang 2	____	____	____	☐ 7
d) Rang 3	____	____	____	☐ 7
e) Rang 4	____	____	____	☐ 7

	<i>Béarla</i>	<i>Mata</i>	<i>Gaeilge</i>	<i>Rang nach bhfuil sa scoil</i>
f) Rang 5	____	____	____	☐ 7
g) Rang 6	____	____	____	☐ 7

28. An bhfuil ráiteas i scríbhinn ar na nithe seo a leanas sa Phlean Forbartha Scoile atá agat, pé acu é críochnaithe nó mar obair atá idir lámha?

	<i>Tá</i>	<i>Nil</i>
a) Tosú ar an léitheoireacht fhoirmiúil sa Bhéarla	☐ 1	☐ 2
b) Tosú ar an léitheoireacht fhoirmiúil sa Ghaeilge	☐ 1	☐ 2
c) Múineadh na matamaitice tri mheán na Gaeilge	☐ 1	☐ 2

Polasaithe na Scoile Maidir le Tús na Léitheoireachta agus Múineadh na Matamaitice

29. Is é polasaí na scoile seo léitheoireacht fhoirmiúil a thosú

Cuir tic i mbosca amháin.

i nGaeilge	i mBéarla	i nGaeilge agus i mBéarla le chéile
☐ 1	☐ 2	☐ 3

30. Is é polasaí na scoile seo léitheoireacht fhoirmiúil i nGaeilge a thosú . . .

Cuir tic i mbosca amháin.

	Téarma 1 M. F. - Nollaig	Téarma 2 Eanáir-Cáisc	Téarma 3 Cáisc-Meitheamh
Naónáin Shóisir	☐ 1	☐ 5	☐ 9
Naónáin Shinsir	☐ 2	☐ 6	☐ 10
Rang a hAon	☐ 3	☐ 7	☐ 11
Rang a Dó	☐ 4	☐ 8	☐ 12

31. Is é polasaí na scoile seo léitheoireacht fhoirmiúil i mBéarla a thosú

....

Cuir tic i mbosca amháin.

Téarma 1 M. F. - Nollaig	Téarma 2 Eanáir-Caisc	Téarma 3 Cáisc-Meitheamh
Naónáin Shóisir	☐ 1	☐ 5
Naónáin Shinsir	☐ 2	☐ 6
Rang a hAon	☐ 3	☐ 7
Rang a Dó	☐ 4	☐ 8
		☐ 9
		☐ 10
		☐ 11
		☐ 12

32. Is é polasaí na scoile seo an mhatamaitic a mhúineadh

Cuir tic i mbosca amháin.

trí mheán na Gaeilge trí mheán an Bhéarla trí Ghaeilge agus
Béarla (meascán)

1

2

3

33. Is é polasaí na scoile seo trialacha caighdeánaithe sa Mhatamaitic a chur ar na daltaí

Cuir tic i mbosca amháin.

trí mheán na Gaeilge trí mheán an Bhéarla

1

2

Ag Fágail na Scoile

34. Thart ar cé mhéad dalta sna ranganna seo a d'fhág an scoil i Meitheamh 2009?

a) Rang a Trí *dalta*

b) Rang a Ceathair *dalta*

c) Rang a Cúig *dalta*

35. Maidir le 34c thuas, céard iad na príomhfáthanna ar fhág daltaí rang a cúig an scoil go luath?

Cuir tic le gach ceann a bhaineann.

- a) dul chun cónaí i gceantar eile ₁
- b) deacrachtáí foghlama sa Ghaeilge ₁
- c) deacrachtáí foghlama sa Bhéarla ₁
- d) rogha an dalta ₁
- e) cúis eile (tabhair sonrai) ₁

Do Thuairimí

36. Cad é do mheas ar an gcaighdeán sa léitheoireacht Bhéarla sa scoil seo ag Ranganna 2 agus 6 i gcomparáid le scoileanna go ginearálta ar fud na tíre. . .

Cuir tic i mbosca amhán ar gach líne.

- | | Níos airde ná
scoileanna go
ginearálta | Mar an gcéanna le
scoileanna go
ginearálta | Níos ísele ná
scoileanna go
ginearálta |
|--------------|--|--|--|
| a) Rang a Dó | ☐ ₁ | ☐ ₂ | ☐ ₃ |
| b) Rang a Sé | ☐ ₁ | ☐ ₂ | ☐ ₃ |

37. Cad é do mheas ar an gcaighdeán sa léitheoireacht Ghaeilge sa scoil seo ag Ranganna 2 agus 6 i comparáid le scoileanna go ginearálta are fud na tíre (scoileanna lán-Ghaeilge agus gnáthscoileanna san áireamh). . .

Cuir tic i mbosca amhán ar gach líne.

- | | Níos airde ná
scoileanna go
ginearálta | Mar an gcéanna le
scoileanna go
ginearálta | Níos ísele ná
scoileanna go
ginearálta |
|--------------|--|--|--|
| a) Rang a Dó | ☐ ₁ | ☐ ₂ | ☐ ₃ |
| b) Rang a Sé | ☐ ₁ | ☐ ₂ | ☐ ₃ |

- 38. Cad é do mheas ar an gcaighdeán sa Mhatamaitic sa scoil seo ag Ranganna 2 agus 6 i comparáid le scoileanna go ginearálta are fud na tíre. . .**

Cuir tic i mbosca amháin ar gach líne.

Níos airde ná scoileanna go ginearálta	Mar an gcéanna le scoileanna go ginearálta	Níos ísele ná scoileanna go ginearálta

- a) Rang a Dó 1 2 3
b) Rang a Sé 1 2 3

- 39. Céard iad, dar leat, na trí dhúshlán is mó a bhíonn roimh an scoil agatsa agus sibh ag soláthar do theagasc agus d'fhoghlaim an Bhéarla?**

1. _____
2. _____
3. _____

- 40. Céard iad, dar leat, na trí dhúshlán is mó a bhíonn roimh an scoil agatsa agus sibh ag soláthar do theagasc agus d'fhoghlaim na Matamaitice?**

1. _____
2. _____
3. _____

- 41. Más mian leat aon tuairimí breise a léiriú faoi theagasc agus faoi mheasúnú an Bhéarla nó na Matamaitice is féidir, le do thoil, a leithéid a dhéanamh thíos.**

Go raibh maith agat as ucht an cheistneora seo a chomhlánú.